

JAK WALCZYĆ ZE SPAMEM

CO ROBIĆ, GDY OTRZYMUJESZ NIEZAMÓWIONE OFERTY HANDLOWE

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa **przesyłanie niezamówionych informacji handlowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zwłaszcza poczty elektronicznej, jest zabronione**. Działanie takie stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny

Nasze skrzynki mailowe regularnie zapełniają się niechcianymi wiadomościami od nieznanymi nadawców. Kasowanie ich jest jak szyciowa praca. Wydaje ci się, że w koszu wylądowała ostatnia, gdy w międzyczasie do skrzynki odbiorczej trafiła co najmniej jedna nowa wiadomość. SPAMU nie da się pokonać, jednak z pewnością możesz ograniczyć jego ilość.

„SPAM, SPAM, lovely SPAM, wonderful SPAM”

Spam to niechciane lub niepotrzebne wiadomości elektroniczne, zwykle o jednakowej treści, wysyłane masowo do nieznanymi nadawcy osób bez ich zgody. Słowo to pochodzi od nazwy mielonki konserwowej produkowanej przez amerykańską firmę Hormel Foods, początkowo określonej jako **SPICED HAM** lub **SHOULDER PORK AND HAM**. Przyjmuje się, że użycia określenia SPAM jako czegoś niechcianego po raz pierwszy dokonał Monty Python w 1970 roku w jednym ze swoich skeczy pod tym właśnie tytułem. Akcja skeczu dzieje się

w restauracji Green Midget Cafe na przedmieściach Londynu, posiadającej menu składające się z dań zawierających SPAM, czyli mielonkę. Próba zamówienia przez jednego z klientów dania bez tego niechcianego dodatku spotyka się z oburzeniem kelnerki. W te utwory rozbrzmiewa śpiewana przez wikingów piosenka „SPAM, SPAM, lovely SPAM, wonderful SPAM”.

Wszędzie spam

Pojęcie spamu na stałe weszło do naszego codziennego słownika. Według Mail Abuse Prevention System (MAPS) – amerykańskiej organizacji pozarządowej, zapewniającej ochronę przed spamem przy użyciu DNSBL (lub DNS Blacklist) – jako spam należy rozumieć informację przesłaną drogą elektroniczną (nie tylko informację handlową), która spełnia łącznie trzy następujące warunki:

- jej treść jest niezależna od tożsamości odbiorcy, czyli ta sama treść wiadomości może być skierowana do nieograniczonej liczby odbiorców, przez co ma masowy charakter;
- odbiorca wiadomości nie wyraził wcześniej zgody na jej otrzymanie;
- nadawca wiadomości w związku z jej wysłaniem odniesie większe korzyści niż jej adresat w związku z odbiorem tej wiadomości.

Zakaz rozsyłania treści marketingowych

Najbardziej uciążliwe są codziennie trafiające do naszych skrzynek treści komercyjne, mające zachęcić nas do zakupu towarów lub usług oferowanych przez nadawcę. Ich przesyłanie bez naszej zgody jest zabronione przez obowiązujące przepisy prawa. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zakazane jest przesyłanie niezamówionej informacji handlowej skierowanej do oznaczonego odbiorcy będącego osobą fizyczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Podobny zakaz wynika z ustawy Prawo telekomunikacyjne. Działanie takie uznawane jest również za nieuczciwą praktykę rynkową.

Walka ze spamem wymaga zatem naszej aktywności. Na pomoc konsumentom nie przyjdą jednak regulacje dotyczące zwalczania nieuczciwej konkurencji. Co prawda zgodnie z art. 10 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną przesyłanie niezamówionego spamu stanowi czyn, o którym mowa w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jednakże adresatem tych przepisów są konkurenci – a zatem pozostali przedsiębiorcy świadczącym usługi na tym samym, co nadawca spamu, rynku.

Najpierw zgoda, a dopiero potem oferta

Informację handlową uważa się za zamówioną, jeżeli odbiorca wyraził zgodę na jej otrzymanie, w szczególności udostępnił w tym celu nadawcy swój adres e-mail. Zgodę należy wyrazić, zanim do twojej skrzynki trafi taka wiadomość. Jeżeli otrzymasz niezamówioną ofertę wraz z powiadomieniem o możliwości wyrażenia sprzeciwu co

Ciężar dowodu, że dana praktyka rynkowa nie stanowi nieuczciwej praktyki wprowadzającej w błąd, spoczywa nie na tobie, ale na przedsiębiorcy, któremu zarzuca się stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej

do otrzymywania kolejnych podobnych treści, takie działanie będzie niezgodne z prawem. Z powyższego wynika, że w prawie unijnym i polskim przyjęta została zasada opt-in. Zgodnie z nią jednoznaczna zgoda na przesyłanie informacji handlowych powinna zostać udzielona przez odbiorcę przed jej otrzymaniem. W obowiązującym porządku prawnym nie będą zatem nigdy respektowane rozwiązania typu opt-out, to jest polegające na przesyłaniu niezamówionych informacji handlowych wraz z powiadomieniem adresata o możliwości wyrażenia sprzeciwu co do otrzymywania kolejnych informacji handlowych.

Pamiętaj! Twoja zgoda musi być dobrowolna oraz wyraźna, a nie dorozumiana. Powinna być również wyraźnie oddzielona od innych zgód, na przykład od zgody na przetwarzanie danych osobowych. Innymi słowami, nie powinna mieć miejsca sytuacja, w której jednocześnie, na przykład zaznaczając jedno okienko, wyrażasz zgodę zarówno na otrzymywanie informacji handlowych, jak przetwarzanie twoich danych osobowych.

Jak pozbyć się spamu?

Gdy do twojej skrzynki pocztowej trafi niechciana wiadomość, najpierw zweryfikuj, czy w przeszłości wyraziłeś zgodę na otrzymywanie informacji marketingowych od jej nadawcy. Jeżeli TAK, a nie chcesz ich już dostawać, powinienesz uprzednio wyrażoną zgodę cofnąć. Cofnięcie zgody może nastąpić w dowolnym momencie i powinno być równie łatwe jak jej wyrażenie. Jeżeli udzieliłeś jej, wypełniając formularz na stronie internetowej czy też na przykład za pośrednictwem poczty elektronicznej, w ten sam sposób zgodę tę powinienesz móc wycofać.

Jeżeli NIE, wezwij spamera do zaniechania takiego działania i usunięcia jego skutków. W przypadku braku reakcji możesz zawrzeć wskazane żądania w pozwie. W pozwie możesz ponadto wnieść o:

- zobowiązanie spamera do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie (np. przepisów w dzienniku ogólnopolskim);
- naprawienia wyrządzonej ci szkody, o ile wskutek jego działań ją poniosłeś;

- zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej, z ochroną dziedzictwa narodowego lub ochroną konsumentów.

Po co spamerzy rozsyłają wiadomości śmieci?

Spam jest uciążliwy, ale może być również niebezpieczny. Spamerzy nie zawsze nastawieni są wyłącznie na osiągnięcie wyników sprzedażowych. Często dążą oni także do zainfekowania naszych komputerów lub/ oraz pozyskania naszych danych. Dlatego nie otwieraj załączników załączanych do przesyłanych ci e-maili ani nie klikaj na zawarte w nich linki.

Źródło wniosków o ukaranie spamera

Spamming stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny w wysokości od 20 złotych do 5000 złotych. Dlatego, żeby ukarać sprawcę za bombardowanie cię niechcianymi treściami marketingowymi, możesz złożyć bezpośrednio w sądzie wniosek o jego ukaranie. Dowodami w sprawie o spamming będą wysłane do ciebie przez spamera informacje handlowe. Nie usuwaj ich ze skrzynki pocztowej.

Możesz pozwać spamera

Uciążliwe i niewywołane twoim działaniem albo zaniechaniem nakłanianie do nabycia produktów przez telefon, faks, pocztę elektroniczną lub inne środki porozumiewania

się na odległość, stanowi nieuczciwą praktykę rynkową. Jeżeli takie działanie zagraża twoim interesom lub je narusza, możesz wnieść przeciwko spamerowi pozew, żądając:

- zaniechania wysyłania do ciebie niezamówionych ofert handlowych;
- usunięcia skutków tej praktyki;
- złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia (przeprosin) odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie;
- naprawienia wyrządzonej ci szkody;
- zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej, z ochroną dziedzictwa narodowego lub ochroną konsumentów.

Autorki

PATRYCJA FINGAS
Radca prawny
w Kancelarii Andersen
Tax & Legal

patrycja.fingas@andersentaxlegal.pl

NATALIA GAWEŁ
Adwokat w Kancelarii
Andersen Tax & Legal

natalia.gawel@andersentaxlegal.pl

CO TRZEBA PODAĆ WE WNIOSKU O UKARANIE SPAMERA

- 1 Oznaczenie sądu, do którego jest kierowany, tj. co do zasady sąd rejonowy, w okręgu którego popełniono wykroczenie.
- 2 Imię i nazwisko oraz adres spamera (o ile są one znane), a także inne dane niezbędne do ustalenia jego tożsamości, w tym adres e-mail, z którego wysyłane są niechciane wiadomości.
- 3 Określenie zarzucanego spamerowi czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia.
- 4 Wskazanie dowodów.
- 5 Twoje imię, nazwisko, adres, datę oraz twój podpis.